

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/5516

24 Kasım 2012

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 899

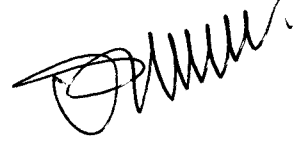
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-5516)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 02.04.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-57640 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5516 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5516)**

Sorular 1, 2, 3, 7:

Bilindiği gibi 2010 yılında uygulamaya konan "Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması Usul ve Esasları" doğrultusunda belirlenen birim enerji bedelinde vatandaşlarımıza yansıyan bir ucuzlama sağlanamamıştır. Diğer yandan bu süreçte BOTAŞ Genel Müdürlüğünün bu kapsamın dışında tutulduğu iddiaları da hem sektörde faaliyet gösteren işletmeleri hem de vatandaşlarımızı rahatsız etmektedir. Bu konuyla ilgili olarak;

-Halen sanayi tesislerinde, işyerlerinde ve konutlarda tüketilen elektrik enerjisinin Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasında dikkate alınan faktörler hangileridir?

-Anılan yerlerde tüketilen elektrik enerjisinin belirtilen yöntemlerle hesaplanan birim maliyet değerleri ve bu birim maliyetin maliyet unsurlarına göre dağılımları nasıldır?

-Belirtilen yerlerde kullanılan elektrik enerjisinin birim satış bedelleri, birim maliyet değerleri esas alınarak mı belirlenmektedir? Halen belirlenmiş tarife değerleri nasıldır?

-Elektrik bedellerinin ucuzlatılması ve piyasadaki farklı uygulamaların giderilmesi konusunda Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmış ya da alınmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3, 7:

Elektrik fiyatlarının belirlenmesine yönelik olarak Enerji KİT'leri 14.02.2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu (YPK) Kararı ile 01.07.2008 tarihinden itibaren Maliyet Bazlı Fiyatlandırma (MBF) Mekanizmasına geçmiştir. Söz konusu Karar gereğince maliyet ve döviz kurlarındaki değişimler fiyatlara yansıtılmakta ve satış fiyatları bu Karar uyarınca belirlenmekte ve uygulanmaktadır.

MBF ile maliyetler; döviz kurundan kaynaklanan maliyetler, işçilik maliyetleri, kömür alım maliyeti, doğalgaz alım maliyeti, fuel-oil alım maliyeti ve sıfır bakiye maliyeti (piyasanın tümünde gerçekleşen enerji alım/satım arasındaki farkın üreticilere yansıtılması) kalemlerinden oluşmaktadır. Her bir portföy üretim grubu için söz konusu YPK Kararı ekinde üretim kaynaklarının maliyet ağırlık oranlarına göre formülasyonlar belirlenmiştir. Dolayısı ile maliyet kaleminin sadece birinde gerçekleşen düşüş ya da artış tek başına anlamlı olmamaktadır. Ayrıca maliyetlerdeki değişim dönemsel olmakla birlikte, MBF Usul ve Esasları Genelgesine göre maliyetlere göre belirlenen fiyatlar yılsonu mali hedeflerine bağlı olarak yeniden tespit edilebilmektedir. Hazine Müsteşarlığı, MBF'nin uygulanmasına ilişkin gerekli gözetim ve koordinasyonu yapmaktadır.

Faturalara yansıyan elektrik fiyatları aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır;

A) Vergi, Fonsuz Ve Paylar Hariç Elektrik Bedelleri

a) Elektrik Enerjisi Bedelini oluşturan kalemler aşağıda verilmiştir.

- EÜAŞ ve TETAŞ'tan geçiş dönemi sözleşmeleri kapsamında yapılan alımlar,
- Kasım-Aralık 2011 ve Ocak 2012 aylarında dengeleme ve uzlaştırma piyasasında gün öncesi dengeleme ve dengeleme güç piyasası kapsamında gerçekleşen enerji alış-satış miktar ve tutarları,
- Aynı aylarda 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun (Kanun) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan hüküm kapsamında kendi üretim şirketi ile yapılan ikili anlaşmalarla alınan enerji miktar ve tutar bilgileri ve diğer üretim şirketlerinden ikili anlaşmalarla alınan enerji miktar ve tutar bilgileri,
- Lisanssız Üretim Yönetmeliği (LÜY) kapsamındaki mikro kojenerasyon tesislerinden satın alınan enerji miktar ve tutarları,

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5516)**

- Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik (YEKDEM) kapsamında perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiye yansıtılan net bedeller,
- Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM) tarafından mevzuat çerçevesinde dağıtım şirketlerine fatura edilen sıfır bakiye düzeltme tutarı, geçmişe dönük düzeltme kalemi, piyasa işletim ücreti, iletim ek ücreti ve süresinde ödenmeyen alacaklar payı gibi kalemler,
- Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler kapsamında oluşan ilave maliyetler,
- Ekim-Aralık 2011 dönemine ait ve serbest tüketici hareketleri dikkate alınarak hazırlanmış fiili dört zamanlı enerji bilançoları.

- b) Dağıtım Bedeli
- c) İletim Bedeli
- d) PSH (Diğer) Bedeli
- e) PSH (Sayaç Okuma) Bedeli
- f) Kayıp Bedeli

B) Vergi Fon Ve Paylar

- TRT Payı
- Enerji Fonu
- Belediye Tüketim Vergisi
- KDV

Uygulanan metodolojiye göre, dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ortaya çıkabilecek zarar da yine ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir. Dolayısıyla, uygulama döneminin her bir tarife yılı için hedef kayıp kaçak oranlarının belirlenmesiyle tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedelinden fiyatlandırılması sağlanırken, dağıtım şirketlerinin daha düşük kayıp oranlarını gerçekleştirecek şekilde faaliyet göstermeleri teşvik edilmektedir. EPDK'nın dağıtım şirketlerine uyguladığı tarife metodolojisi ve TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2003 yılından 05.04.2012 tarihine kadar yapmış olduğu etkin kayıp kaçak tarama çalışmaları sayesinde, Türkiye genelinde toplamda yaklaşık 44,8 milyon abonenin kontrolü gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu kontrollerde 9,68 Milyar kWh (2,37 Milyar TL) kaçak tahakkuku gerçekleştirilmiş ve 598.241 abone hakkında ise savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

Diğer taraftan, yerli kaynaklarımızın ekonomiye kazandırılması ve bunun sonucunda ithal kaynak kullanımının azaltılmasına yönelik olarak gerekli yasal düzenlemeler yapılmış ve ikincil mevzuatlar yayınlanmıştır. İhtiyaca göre gereken yeni düzenlemeler de yapılmaktadır.

Sorular 4, 5, 6:

-2010 ve 2011 yıllarında BOTAS'ın Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması kapsamı dışında tutulduğu, 2012 yılı ve sonrasında da aynı kararın uygulanacağı iddiaları doğru mudur?

-Doğru ise bu uygulamanın gerekçeleri nelerdir? Konuya ilişkin olarak Bakanlığınız görüşü nasıldır?

-Bakanlığınızca uygulanan bu farklılık nedeniyle vatandaşlarımızın uğradığı mağduriyetin giderilmesi ve fazladan ödemek zorunda kaldıkları enerji bedellerinin iade edilmesi ya da mahsuplaşması konusunda Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır? Varsa çalışma ne aşamada?

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5516)**

Cevaplar 4, 5, 6:

Bilindiği üzere doğal gaz ithal bir enerji kaynağı olup yapılan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde temin edilmektedir. Doğal gaz satış fiyatını oluşturan unsurlardan biri olan güncel alım fiyatları uluslararası ham petrol ve petrol ürünü fiyatlarına endeksli formüllerle belirlenmekte olup ham petrol/petrol ürünlerindeki ve dolar kurundaki fiyat değişimleri doğal gaz satış fiyatlarına etki etmektedir. BOTAŞ Genel Müdürlüğü, doğal gaz toptan satış fiyatlarını belirlerken; pazarın durumunu, ülkenin ekonomik şartlarını v.b. hususları dikkate alarak ilgili mevzuat çerçevesinde, mümkün olan en makul seviyede belirleyerek uygulamaya koymaktadır.

14.02.2008 tarihli YPK Kararı gereğince BOTAŞ Genel Müdürlüğü, 2008 yılı Temmuz ayından itibaren Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Uygulamasına geçmiştir. Yine, YPK'nın 21.12.2010 tarihli Kararı ile "Enerji KİT'lerinin uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının Usul ve Esasları'nın BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından geçici olarak 2010 ve 2011 yıllarında uygulanmamasına 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesine göre karar verildiği" belirtilmiştir. Bu uygulama nedeniyle bir mağduriyet söz konusu değildir.